

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา | www.onec.go.th
Office of the Education Council | ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๒๒

มีนาคม ๒๕๕๘

คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา และ อนุกรรมการปฏิรูป เดินหน้าเต็มกำลัง ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สมชัย ฤชุพันธุ์
ประธานอนุกรรมการปฏิรูประบบทรัพยากร
และการเงินเพื่อการศึกษา

รองศาสตราจารย์จिरเดช อุ้วสวัสดิ์
ประธานอนุกรรมการปฏิรูประบบข้อมูลและ
สารสนเทศทางการศึกษา

รองศาสตราจารย์พินิติ รตะนานุกูล
เลขาธิการสภาการศึกษา
ประธานอนุกรรมการปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาคู

พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ประธานกรรมการอำนวยการ
ปฏิรูปการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

รองศาสตราจารย์วรภกรณ์ สามโกเศศ
ประธานอนุกรรมการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจ

นางสิริกร มณีรินทร์
ประธานอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้

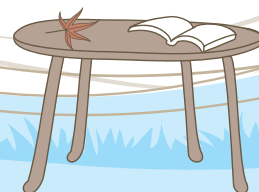
ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์
ประธานอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา

“ครู” นับเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา รัฐบาลจึงให้ความสำคัญกับการการผลิตและพัฒนาครู โดยเฉพาะการผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลน ครูในพื้นที่ห่างไกล และการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ “โครงการครูทายาท” จึงเป็นโครงการหนึ่งที่ตอบโจทย์เหล่านี้ วารสารการศึกษาไทยฉบับเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ จึงขอนำเรื่อง “โครงการครูทายาท พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๒” ทั้งรูปแบบโครงการ เป้าหมายในการรับนักศึกษา สาขาวิชาที่จะผลิต ตลอดจนรายละเอียดการให้ทุน ฯลฯ มานำเสนอ ติดตามอ่านได้ใน “รายงานพิเศษ” เรื่อง “พลิกโฉมโครงการครูทายาท เสริมทัพเด็กเก่ง เด็กดี ก้าวสู่เส้นทาง...ครูมืออาชีพ”

สำหรับเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ เป็นอีกเดือนหนึ่งที่คณะอำนวยการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมี พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม และคณะอนุกรรมการทั้ง ๖ คณะ คือ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจ คณะอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ และคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ต่างเดินทางเต็มกำลังเพื่อระดมความคิดเห็น พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนวทางในการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่ง “ช่วยย่อยสภา” ในฉบับนี้รวบรวมความก้าวหน้าในการดำเนินงานมารายงานให้ทุกท่านทราบ

เป็นที่ทราบกันดีว่าความสำเร็จส่วนหนึ่งของการศึกษาเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน วารสารฉบับนี้ จึงได้นำตัวอย่างความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนในต่างประเทศที่น่าสนใจมาเสนอ ติดตามได้ใน “บทความ ๑” นอกจากนี้ มาติดตามโครงการที่มีเป้าหมายที่ท้าทายในประเทศญี่ปุ่น ที่ตั้งเป้าว่าจะผลักดันให้มหาวิทยาลัยชั้นนำของญี่ปุ่นติดอันดับมหาวิทยาลัย Top 100 ของโลก ในโครงการที่ชื่อว่า “มหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลเบิล” โครงการนี้จะมีวิธีการดำเนินการอย่างไรนั้น ติดตามได้ใน “บทความ ๒” แล้วพบกับเรื่องราวที่น่าสนใจเช่นนี้ได้อีกในฉบับหน้าค่ะ

นางสาวสุวิมา เกนทะนะคิล
ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

www.onec.go.th

Office of the Education Council

มีนาคม ๒๕๕๘ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑๒๒

สารบัญ

๐๓ รายงานพิเศษ /

อิทธิกร เกษิงมหาโชค

สำนักสื่อสารสาธารณะ

- พลิกโฉมโครงการ ‘ครูทายาท’ เสริมทัพ ‘เด็กเก่ง เด็กดี’ ก้าวสู่เส้นทาง...ครูมืออาชีพ

๐๖ ข่าวย่อยสภา /

ศลิษา ใจสมุทร

สำนักสื่อสารสาธารณะ

- อนุฯ ปฏิรูประบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษามุ่งกำลังร่วมแรงระบอบข้อมูลวางแผนพัฒนาระบบข้อมูล
- อนุฯ กระจายอำนาจเร่งเดินหน้าประชุมครั้งที่ ๓ สรุปข้อมูลสำคัญ รายงานความก้าวหน้าแนวทางดำเนินงานต่อที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- สภาการศึกษาเดินหน้านำหลัก PMQA ใช้จัดการภาครัฐ เพื่อบรรลุพันธกิจองค์กร
- สภาการศึกษาระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วน ประเมินการบังคับใช้และส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษา
- คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ พร้อมเพรียงระดมความคิดเห็น รูปแบบการจัดการเรียนรู้
- รมว.ศธ. เดินหน้าประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘
- สกศ. จัดอบรมครูสายอาชีพภาคใต้ พัฒนาการสอนหน้าที่พลเมืองแก่เด็ก
- อนุฯ ปฏิรูปกฎหมายการศึกษา ประชุมพิจารณาฐานะของโรงเรียนนิติบุคคล ในร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมสถานศึกษานิติบุคคล ในกำกับ พ.ศ.

๐๓ บทความ ๑ /

ดร.จอมทยาสนธิ พงษ์เสฐียร

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

- ความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนด้านการศึกษา

๐๘ บทความ ๒ /

ภัทณิดา พันธรมเสน และ รศ.ดร.ทาคาโยชิ มากิ

- โครงการทำทายของญี่ปุ่น “มหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลเบล” ตั้งเป้าเพิ่มมหาวิทยาลัย Top 100 ของโลก

๒๑ IT Café /

วิชชุลาวัฒน์ พิทักษ์ผล

- จากรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สู่รัฐบาลดิจิทัล

คณะที่ปรึกษา

เลขาธิการสภาการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รัตนบุญกุล)

รองเลขาธิการสภาการศึกษา

(ดร.พิษณุ ตูลสุข)

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ

ผู้อำนวยการสำนักสื่อสารสาธารณะ

กองบรรณาธิการ

นางสาวสุวิภา เกษณะศิล

บรรณาธิการ

นางสาวทัศนีย์ เนียมบุบผา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายศิริรัตน์ ชำนาญกิจ

นายสุกสิทธิ์ ภูภักดี

นายสุภาชัย พันธุ์เดช

ถ่ายภาพ

วัตถุประสงค์การจัดทำ

๑. เพื่อรายงานข่าวสารความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในแต่ละเดือน
๒. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาในด้านต่าง ๆ ต่อสาธารณชน
๓. เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาศึกษากับบุคคล/หน่วยงานต่าง ๆ
๔. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษา

พลิกโฉมโครงการ

‘ครูทายาท’ เสริมทัพ ‘เด็กเก่ง เด็กดี’ ก้าวสู่เส้นทาง...ครูมืออาชีพ

“ การปรับหลักสูตรการผลิตครู เพราะหลายฝ่ายต้องการเห็นครูประเภทศึกษา
สอนข้ามวิชาได้ หลังจากนั้นจะมีการปรับหลักสูตรวิชาเอกประเภทศึกษาให้
ครูประเภทศึกษาสามารถสอนได้ครบ ๘ กลุ่มสาระวิชาหลัก สอนข้ามรายวิชาได้
เท่ากับสามารถแก้ปัญหาทางภาคแคลนครูได้ ”

รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ สตะนามกุล

เลขาธิการสภาการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ สตะนามกุล) ได้รับมอบหมายงานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเรือเอก อนุพงษ์ พิพัฒนาสัย) เพื่อดำเนินงานโครงการ “ครูทายาท” ที่มีระยะยาว ๑๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๗๒) ซึ่งเป็นโครงการผลิตครูให้ตรงกับความต้องการบรรจุครูที่แท้จริง โดยได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ในฐานะเป็นผู้บรรจุครูในอนาคตโดยตรง

โครงการ “ครูทายาท” จัดทำขึ้นเพื่อผลิตครูระบบปิดในสาขาและพื้นที่ขาดแคลน หล่อหลอมสร้างต้นแบบให้ได้ครูที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เข้มแข็ง และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง โดยรับสมัครจากนักศึกษาสายวิชาชีพครู ศึกษาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่ผ่านการคัดเลือกด้วยระบบกลางพร้อมกันทั้งประเทศ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีการประกบการปฏิบัติงาน เพื่อหวังสร้างแรงจูงใจดึงดูด “คนดี คนเก่ง” ให้เข้ามาศึกษาวิชาชีพครู

สำหรับแนวทางการผลิตบัณฑิตครูนั้น แบ่งเป็น ๑) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (หลักสูตร ๕ ปี) และ ๒) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (หลักสูตร ๑ ปี) ที่มีการคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมโครงการเป็นไปตามมาตรฐาน หรือตามที่คณะกรรมการคัดเลือก

สถาบันฝ่ายผลิตและนักศึกษาทุนโครงการฯ ผู้รับทุนจะต้องเลือกเข้าศึกษาในสาขาวิชาและสถาบันอุดมศึกษาที่โครงการฯ กำหนด

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนด โดยเน้นสาขาวิชาที่จะผลิตครู ได้แก่ ประถมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ การศึกษาพิเศษ เพื่อรับหน้าที่ครูในสังกัด สพฐ. และสาขาวิชาชีพ เช่น ก่อสร้าง ไฟฟ้า เครื่องกล อิเล็กทรอนิกส์ การตลาด บัญชี เป็นต้น เป็นการรองรับครูในสาขาที่ขาดแคลน

เป้าหมายการผลิตครูกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูที่กำลังศึกษา

ประเภทกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูที่กำลังศึกษา ผลิตครูจำนวน ๕ รุ่น ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนเป้าหมาย		
	สาขาการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	สาขาวิชาชีพ	รวม
รวม	๙,๕๐๐	๕๐๐	๑๐,๐๐๐
๑. นิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ ๕ ในปีการศึกษา ๒๕๕๗ และ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ๕ ปี	๑,๙๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐
๒. นิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ ๕ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘	๑,๙๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐
๓. นิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘	๑,๙๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐
๔. นิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘	๑,๙๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐
๕. นิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ ๒ ในปีการศึกษา ๒๕๕๘	๑,๙๐๐	๑๐๐	๒,๐๐๐

รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รตะนานุกูล เลขาธิการ สภาการศึกษา กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้รับทุนรูปแบบนี้ จะเป็นนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ เช่น พื้นที่ขาดแคลนครูมาก พื้นที่ทุรกันดาร พื้นที่ใน ๓ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ เพื่อลดปัญหาการขาดครูในพื้นที่ ที่ไม่มีใครอยากไปเป็นครู อีกทั้งยังเป็นการแก้ปัญหา การโยกย้ายภายหลังการบรรจุเข้ารับราชการด้วย

นอกจากนี้ มีการประกันการมีงานทำเมื่อสำเร็จ การศึกษาในสาขาและพื้นที่ขาดแคลนตามเกณฑ์ที่โครงการ กำหนด โดยจะบรรจุเข้ารับราชการครูในสถานศึกษา ที่ขาดแคลนครูในสังกัด สพฐ. และ สอศ. ตามภูมิลำเนา ของนักศึกษาหรือตามที่หน่วยงานผู้ใช้งานกำหนด

“คุณสมบัติของผู้สมัครในโครงการนี้ ต้องมีเกรดเฉลี่ย ตลอดชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและปริญญาตรี ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และมีความประพฤติดี สำหรับสถาบัน อุดมศึกษาที่เป็นฝ่ายผลิตนั้น จะมีการคัดกรองอย่าง เข้มข้น โดยมีคณะกรรมการคัดเลือกสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายผลิตว่าควรเป็นสถาบันใด ผลิตในสวนไหน และ จำนวนเท่าไร อีกทั้งการทำงานควบคู่ไปกับโครงการนี้คือ การปรับหลักสูตรการผลิตครู เพราะหลายฝ่ายต้องการ เห็นครูประถมศึกษาสอนข้ามวิชาได้ ดังนั้น หลังจากนั้น จะมีการปรับหลักสูตรวิชาเอกประถมศึกษาให้ครูประถม ศึกษาสอนได้ครบ ๘ กลุ่มสาระวิชาหลัก สอนข้าม วิชาได้ เท่ากับว่า สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลน ครูได้ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องหาครูประถมศึกษา มาสอน ให้ครบถึง ๘ กลุ่มสาระวิชาหลัก” รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ กล่าว

ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญของโครงการ “ครูทายาท” คือ การผลิตครูกลุ่มผู้เข้าเรียนวิชาชีพครูใหม่ จำนวน ๑๐ รุ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๗๒ รวมจำนวน ๕๘,๐๐๐ คน แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) การให้ทุนและประกันการมีงานทำ จำนวน ๕,๘๐๐ คน และ ๒) การประกันการมีงานทำ ๕๒,๒๐๐ คน

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของผู้ที่เลือกไปเป็นครูในพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนครู พื้นที่ห่างไกล พื้นที่ทุรกันดาร พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น จะได้รับทุนค่าเล่าเรียนเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่ที่ไม่มีผู้ประสงค์ไปเป็นครู ขณะเดียวกันเพื่อแก้ปัญหาการโยกย้ายภายหลังการบรรจุรับราชการ แต่มีข้อแม้ว่าผู้รับทุนจะต้องทำงานในพื้นที่ที่บรรจุอย่างน้อยเป็นเวลา ๕ ปี

“โครงการนี้จะประกันการมีงานทำเท่านั้น ไม่มีทุนการศึกษา แต่จะขอความร่วมมือไปยังกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้พิจารณาปล่อยกู้ให้ผู้เรียนตามโครงการนี้ก่อนในอันดับต้น ๆ เพราะรับประกันได้ว่าจบแล้วมีงานทำแน่นอน ที่สำคัญคือ เปิดโอกาสให้มีการทำวิทยฐานะ ซึ่งทำให้ครูได้รับเงินเดือนสูงมากขึ้นอีก ยกเว้นผู้ที่แจ้งความจำนงว่าจะไปบรรจุในพื้นที่ขาดแคลน หรือพื้นที่ห่างไกลเท่านั้นที่จะมีทุนการศึกษาให้เพื่อจูงใจให้คนเป็นครูมากขึ้น” เลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวในที่สุด

เป้าหมายการผลิตครูของกลุ่มผู้เข้าเรียนวิชาชีพครูใหม่

หลักสูตร	สาขาวิชา	ปีการศึกษา										
		2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	รวม
รวมทั้งโครงการ	ทุกสาขาวิชา	3,000	3,000	3,000	4,000	5,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	58,000
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,250	2,250	2,250	2,900	3,750	6,100	6,100	6,100	6,100	43,900	
	วิชาชีพ	750	750	750	1,100	1,250	1,900	1,900	1,900	1,900	14,100	
ป.ตรี 5 ปี	ทุกสาขาวิชา	2,450	2,450	2,450	3,100	4,050	6,900	6,900	6,900	6,900	49,000	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,075	2,075	2,075	2,600	3,425	5,700	5,700	5,700	5,700	40,750	
	วิชาชีพ	375	375	375	500	625	1,200	1,200	1,200	1,200	8,250	
ป.บัณฑิต	ทุกสาขาวิชา	550	550	550	900	950	1,100	1,100	1,100	1,100	9,000	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	175	175	175	300	325	400	400	400	400	3,150	
	วิชาชีพ	375	375	375	600	625	700	700	700	700	5,850	
รูปแบบที่ 1 การให้ทุน+ประกันการมีงานทำ												
รวม	ทุกสาขาวิชา	300	300	300	400	500	800	800	800	800	5,800	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	150	150	150	200	250	400	400	400	400	2,900	
	วิชาชีพ	150	150	150	200	250	400	400	400	400	2,900	
ป.ตรี 5 ปี	ทุกสาขาวิชา	150	150	150	200	250	400	400	400	400	2,900	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	75	75	75	100	125	200	200	200	200	1,450	
	วิชาชีพ	75	75	75	100	125	200	200	200	200	1,450	
ป.บัณฑิต	ทุกสาขาวิชา	150	150	150	200	250	400	400	400	400	2,900	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	75	75	75	100	125	200	200	200	200	1,450	
	วิชาชีพ	75	75	75	100	125	200	200	200	200	1,450	
รูปแบบที่ 2 ประกันการมีงานทำ												
รวม	ทุกสาขาวิชา	2,700	2,700	2,700	3,600	4,500	7,200	7,200	7,200	7,200	52,200	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,100	2,100	2,100	2,700	3,500	5,700	5,700	5,700	5,700	41,000	
	วิชาชีพ	600	600	600	900	1,000	1,500	1,500	1,500	1,500	11,200	
ป.ตรี 5 ปี	ทุกสาขาวิชา	2,300	2,300	2,300	2,900	3,800	6,500	6,500	6,500	6,500	46,100	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,000	2,000	2,000	2,500	3,300	5,500	5,500	5,500	5,500	39,300	
	วิชาชีพ	300	300	300	400	500	1,000	1,000	1,000	1,000	6,800	
ป.บัณฑิต	ทุกสาขาวิชา	400	400	400	700	700	700	700	700	700	6,100	
	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	100	100	100	200	200	200	200	200	200	1,700	
	วิชาชีพ	300	300	300	500	500	500	500	500	500	4,400	

ในช่วงที่ผ่านมาวิชาชีพครูในประเทศไทยถูกมองข้ามและไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ซึ่งการแก้ไขแนวทางการผลิตครู ถือเป็นต้นธารของการแก้ปัญหาระบบการศึกษาตามไปด้วย ดังนั้น โครงการ “ครูทายาท” จึงเปรียบเสมือนการเปิดช่องทางหลักให้เด็กดี เด็กเก่ง ได้เข้ามาเป็น “ครูดี” และมีคุณภาพเพื่อเป็นแม่พิมพ์ของชาติที่มีทั้งความสามารถและความตั้งใจที่จะมาเป็น “ครูมืออาชีพ” อย่างแท้จริง

อนุฯ ปฏิรูประบบข้อมูล และสารสนเทศทางการศึกษา ผนึกกำลังร่วมแจงระบบข้อมูล วางแผนพัฒนาระบบข้อมูล

เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จัดประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมบงกชรัตน์ เอ โรงแรมรอยัลริเวอร์ โดยมีรองศาสตราจารย์จีรเดช อุ้วสวัสดิ์ เป็นประธาน

การประชุมครั้งนี้ หน่วยงานต่าง ๆ ได้ร่วมนำเสนอผลการดำเนินงานพัฒนาระบบข้อมูลการศึกษาและสารสนเทศ อาทิ ระบบข้อมูลการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระบบข้อมูลประชากร กรรมการปกครอง ระบบข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ระบบข้อมูลการวัดและประเมินผลผู้เรียน

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ระบบข้อมูลรายบุคคล ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ระบบข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และระบบข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยนำเสนอรายการข้อมูลที่จัดเก็บ วิธีการ ช่วงเวลา ความถี่ หน่วยข้อมูลที่จัดเก็บ โปรแกรมฐานข้อมูลที่ใช้ ฯลฯ

อนุฯ กระจายอำนาจเร่งเดินหน้าประชุมครั้งที่ ๓ สรุปข้อมูลสำคัญรายงานความก้าวหน้า แนวทางดำเนินงานต่อที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูป การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ รองศาสตราจารย์ วรากรณ์ สามโกเศศ เป็นประธานการประชุม คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมสมภพ อาคารสำนัก อธิการบดี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

การประชุมครั้งนี้ มีกรอบแนวคิดการกระจาย อำนาจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพการศึกษา ๒ ส่วนสำคัญ ประกอบด้วย ๑) การจัดการโรงเรียน ได้แก่ ความอิสระของสถานศึกษาและคุณภาพบุคลากร ๒) การจัดการระบบพื้นที่ ได้แก่ ระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา และกลไกจังหวัด

ทั้งนี้ ประธานฯ สั่งการให้ฝ่ายเลขานุการ เร่งสรุป ข้อมูลสำคัญ เพื่อเตรียมรายงานต่อที่ประชุมใหญ่ คณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ ประกอบด้วย

๑) รายงานความก้าวหน้ากรอบแนวคิดการกระจาย อำนาจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพการศึกษา

๒) รายงานความก้าวหน้าผลการศึกษาแนวทางการ ให้ความเป็นอิสระอย่างแท้จริงแก่โรงเรียนในด้าน ต่าง ๆ เช่น นโยบายและระเบียบต่าง ๆ หลักสูตร ทางวิชาการ การบริหารงานบุคคล และงบประมาณ ที่เกี่ยวข้อง และรายงานความคืบหน้าแนวคิดการใช้ กลไกจังหวัด โดยใช้คนในท้องถิ่นเป็นกลุ่มขับเคลื่อน การศึกษาของท้องถิ่น

นอกจากนี้ ที่ประชุมมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ ศึกษารวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในอีก ๒ แนวทางสำคัญ ของการกระจายอำนาจคือ ๑) การพัฒนาการบริหาร จัดการศึกษาแบบโรงเรียนทางเลือก ๒) การพัฒนา ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก

สภาการศึกษาเดินหน้า นำหลัก PMQA ใช้จัดการภาครัฐ เพื่อบรรลุพันธกิจองค์กร

ของเรา ขอให้บุคลากรทุกคน นำความรู้ที่ได้รับเพื่อไปร่วมกันคิดวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง ในการพัฒนางานตามพันธกิจ ไปสู่การพัฒนาคนของประเทศชาติต่อไป” รองเลขาธิการกล่าว

เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ดร.พิษณุ ตุลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางการปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) หมวด ๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สำหรับผู้บริหารและบุคลากรสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม โกลเด้นบีช ชะอำ

ดร.พิษณุ ตุลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา กล่าวว่า เป้าหมายการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ เป็นกระบวนการในการพัฒนางาน ไม่เพียงแต่เฉพาะเรื่อง PMQA เท่านั้น ยังรวมถึงการพัฒนาการนำไปใช้กับการทำงานด้านอื่น ๆ ได้ทั้งหมด และเป็นกระบวนการฝึกฝนตนเองของข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในการปรับเปลี่ยนมุมมอง ทักษะคติในการทำงาน ซึ่งตามธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งเรื่องความรู้ ความคิด และความสามารถ ตามแนวคิดทฤษฎีปัญญา ๘ ด้านของ Howard Gardner บุคลากรแต่ละคนของสำนักงานฯ จะมีความเก่งที่แตกต่างกันเปรียบเสมือนภาพของการต่อจิ๊กซอร์ ถ้าขาดชิ้นใดชิ้นหนึ่งไป ภาพของสำนักงานฯ จะไม่สมบูรณ์ ดังนั้น ข้าราชการทุกคนจึงต้องตระหนักถึงคุณค่าของตนเพื่อร่วมกันตอบโจทย์ตามพันธกิจ ๔ ข้อของสำนักงานฯ ในการช่วยนำพาองค์การฯ ไปได้

การวางแผนกลยุทธ์ในอนาคตของสำนักงานฯ สิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ “ค่านิยมและวัฒนธรรมของวิถีตะวันออก” ซึ่งมีรากลึกและความเข้มแข็งในตัว

อาจารย์กิตติพัทธ์ จิรวาสวงศ์ ที่ปรึกษาด้านการพัฒนาองค์กร กล่าวบรรยาย หัวข้อ “เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ระดับพื้นฐาน (Fundamental Level – FL)” ตั้งความต่อนหนึ่งว่า PMQA หรือเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เป็นโปรแกรมการบริหารจัดการองค์กรของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ใช้ส่งเสริมภาคเอกชนในการแข่งขันทางการตลาดกับต่างประเทศ ซึ่งมีการทบทวนและปรับให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกทุก ๒ ปี นอกจากนี้ ได้ทำการฝึกวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยแบ่งกลุ่มเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อตอบโจทย์ และวางแผนการดำเนินงานตามหลักการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการร่วมกันระดมความคิดเห็นตามหมวดย่อย (Customer and Stakeholder-CS) ร่วมกับการประเมินตนเองตามหมวดย่อยและข้อคำถาม ในการกำหนดแนวทาง การดำเนินงานที่ตอบคำถามในแต่ละหมวดย่อย

สกศ. ระดมความคิดทุกภาคส่วน ประเมินการบังคับใช้และ ส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษา

เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘ ดร.พิชณ ตุลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นประธานเปิดการประชุมระดมความคิดเห็นเรื่อง การประเมินการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและส่งเสริมความรู้ด้านกฎหมายการศึกษาเพื่อเป็นการติดตามการบังคับใช้กฎหมายการศึกษาและกฎหมายลำดับรองที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบัน และจัดทำข้อเสนอการ จัดให้มีกฎหมาย หรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษาดังนี้ โรงแรมเมืองลิกอร์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๒๕๐ คน ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ผู้บริหารท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคใต้

การประชุมดังกล่าว ได้รับเกียรติจากผู้ทรงคุณวุฒิจากพื้นที่ อาทิ นายศิริพัฒน์ พัทธกุล รองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ดร.สุเมธ แย้มมนุญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และนายพัฒนา ชมเชย ผู้อำนวยการศึกษาธิการภาค ๑๑ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ประชุมได้นำเสนอมุมมองแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในอนาคตที่หลากหลาย และข้อเสนอที่จะรองรับการปฏิรูปการศึกษา โดยเสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกฎหมายลำดับรองที่ออกตามกฎหมายการศึกษา นอกจากนี้ มีการระดมความคิดเห็นประเด็นที่จะปฏิรูปการศึกษาหลายประเด็น เช่น ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นนิติบุคคลสมบูรณ์แบบ ข้อเสนอการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อเสนอการปฏิรูประบบการประกันคุณภาพ และการประเมินผลทางการศึกษา เป็นต้น

คณะกรรมการอำนวยการ ปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เปิดประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ โดยมี รศ.ดร.พินิติ รตะนานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา ดร.พิษณุ ตุลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมครั้งนี้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ พ.ศ. โดยประธานคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา เสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนามนุษย์แห่งชาติ รวม ๓ หมวด ประกอบด้วย หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนา มนุษย์แห่งชาติ หมวด ๒ คณะกรรมการวิชาการ หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนา มนุษย์แห่งชาติ และบทเฉพาะกาล รวม ๓๔ มาตรา

และเสนอให้พิจารณาหมวด ๓ ว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายการศึกษาและพัฒนา มนุษย์แห่งชาติ ควรเป็นองค์กรในกำกับ หรือเป็นส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ส่วนวาระเพื่อทราบ ได้แก่ ๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ ๒) รายงานความก้าวหน้าของคณะอนุกรรมการฯ ๖ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบทรัพยากรและการเงินเพื่อการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการกระจายอำนาจ คณะอนุกรรมการปฏิรูปกฎหมายการศึกษา คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ และคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ๓) การปฏิรูประบบหลักสูตรและการเรียนการสอนของคณะอนุกรรมการวิชาการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในคณะกรรมการธิการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ พร้อมเพรียงระดมความคิดเห็น รูปแบบการจัดการเรียนรู้

เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ นางสิริกร มณีรินทร์ เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ โดยมี ดร.พิษณุ ตลสุข รองเลขาธิการสภาการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษิต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม โรงเรียนนราชนิเวศน์ กรุงเทพฯ การประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนคำคูปิตยาสรรพ์ จังหวัดขอนแก่น แผนปฏิบัติการของการของคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (มีนาคม – กันยายน ๒๕๕๘) แผนปฏิบัติการโครงการนำร่อง จังหวัดประชาคมปฏิรูปการเรียนรู้ (Empowering

Reform Provinces) โครงการประชุมรับฟังความคิดเห็น ใน ๔ ภูมิภาค ประเด็นที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และโครงการ website เครือข่ายปฏิรูปการเรียนรู้

ร.มว.ศธ.

เดินทางประชุมคณะกรรมการ อำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘

เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘ พลเรือเอกณรงค์ พิพัฒนาศัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ โดยมี รศ. ดร.พินิติ รตะนานุกูล เลขาธิการสภาการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษิต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ

การประชุมครั้งนี้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณามาตรการเร่งด่วนเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษามาตรการเร่งด่วนเพื่อการฟื้นฟูคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนาครู หลังจากนั้นที่ประชุมได้ชี้แจงวาระเพื่อทราบ ได้แก่ รายงานการวิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพมาตรฐานสถานศึกษา และข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาระดับพื้นฐาน

ความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชนด้านการศึกษา (Public-Private Partnerships in Education)

แนวความคิดเรื่องโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (PPP) นั้น เริ่มต้นประมาณปี พ.ศ. ๒๕๓๓ (1990) โดยเชื่อว่าความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการนโยบายภาครัฐทั่วโลก เพราะไม่เพียงจะเป็นต้นทุนและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพต่อการนำไปสู่การปฏิบัติแล้ว ทุกภาคส่วนของความร่วมมือยังได้รับประโยชน์ตามที่ตนเองต้องการด้วย (Osborne, 2000)

ความหมาย

หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความหมายของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนไว้ ดังนี้

- OECD (2008:12) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับเอกชนผู้ร่วมลงทุนหนึ่งรายหรือมากกว่าในการที่จะให้เอกชนนั้น ๆ ส่งมอบบริการในลักษณะต่างตอบแทนให้แก่รัฐบาล โดยเอกชนจะได้รับผลกำไรจากการให้บริการและรัฐบาลจะได้รับผลประโยชน์ของการส่งมอบบริการที่ได้ตั้งไว้

- การตกลงให้ภาคเอกชนเป็นผู้จัดหาสินทรัพย์และส่งมอบบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ซึ่งแต่เดิมรัฐบาลเคยเป็นผู้กระทำนอกเหนือจากการที่ให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการและจัดหาเงินทุน (IMF, 2006:1 and 2004:4)

- ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับกลุ่มธุรกิจ ซึ่งมุ่งหมายให้เกิดการจัดหาเงินทุน การก่อสร้าง

การซ่อมแซม บำรุงรักษา ตลอดจนการบริหารจัดการบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน (EC, 2004)

- ความสัมพันธ์ที่ก่อตัวขึ้นระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่มีกิมิวต์อุปสงค์เพื่อนำทรัพยากรและ/หรือความเชี่ยวชาญจากภาคเอกชนเข้ามาเพื่อใช้ในการจัดหาและส่งมอบสินทรัพย์และบริการสาธารณะ (EIB: European Investment Bank, 2004:2)

กล่าวคือ โครงการความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน (Public - Private Partnerships) จึงเป็นโครงการที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการจัดสร้าง ปรับปรุงและพัฒนา บริหารจัดการ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐานและบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ให้แก่ประชาชนภายใต้กรอบความเสี่ยงและระยะเวลาที่กำหนด

หากกล่าวถึงความร่วมมือภาครัฐและเอกชนด้านการศึกษา World Bank (2014) ให้หลักการของโครงการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนไว้ว่า เพื่อประโยชน์ของการขยายโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา ในประเทศที่มีรายได้น้อย การจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วนและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกนั้น ภาครัฐเพียงหน่วยงานเดียวไม่สามารถที่จะจัดการได้อย่างรวดเร็วได้ทันต่อสังคมพลวัตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างมีคุณภาพได้

ดังนั้นภาคเอกชนจึงเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุน การดำเนินงานของภาครัฐเพื่อเปิดโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนด้าน งบประมาณ ด้านสิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ หรือแม้กระทั่งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และพัฒนา ทักษะให้ตรงกับความต้องการของทุกภาคส่วน สำหรับ ประเทศที่มีรายได้สูง ความต้องการด้านการศึกษาอาจ มีความแตกต่างกันไป มีความหลากหลายของรูปแบบ การศึกษามากขึ้น ความร่วมมือภาคเอกชนที่มีศักยภาพ จะเป็นตัวการสำคัญในการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ได้ตามความต้องการ ซึ่ง EdInvest: The Information Portal for Global Developments in Private Education (Latham, 2009) ได้เสนอขอบเขต ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ, ภาคเอกชนและ ภาคประชาสังคมที่มีความเป็นไปได้ 4 รูปแบบได้แก่

ประสบการณ์ด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและ ภาคเอกชนด้านการศึกษา

ในปี ๒๐๐๔ ยูเนสโก (UNESCO, 2006) ได้ดำเนินการ โครงการความร่วมมือร่วมกับภาคเอกชนและภาครัฐ ในหลายประเทศ โดยมีเป้าหมายหลักคือเพื่อการบรรลุ เป้าหมายของการศึกษาเพื่อมวลชน (EFA) และ เป้าหมายพัฒนาที่สหัสวรรษ (MDGs) ความร่วมมือนี้มีหลากหลาย รูปแบบและส่งเสริมการพัฒนาใน หลายมิติ ทั้งมิติด้านการศึกษา ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านวัฒนธรรม และด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี ในที่นี้จะยกตัวอย่างโครงการมิติ ด้านการศึกษาและด้านการสื่อสาร และเทคโนโลยี ดังนี้

มิติด้านการศึกษา

๑. โครงการลดภาวะสมองไหล ของยุโรปตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมมือ กับบริษัท Hewlett-Packard หลังจากเหตุการณ์ความขัดแย้ง Balkans ในช่วงทศวรรษที่ ๙๐ หลายประเทศในแถบยุโรปตะวันออก เฉียงใต้ประสบปัญหาอย่างหนักจาก ภาวะสมองไหลของหลายวิชาชีพ ประมาณ ๒ ใน ๓ ของบุคลากร ทางการศึกษาและวิจัยออกจากร วมมหาวิทยาลัยที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่ จากความร่วมมือของบริษัท Hewlett -Parkard นี้ โครงการจึงได้นำ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาเป็น เครื่องมือในการสร้างเครือข่าย

๑. **ความร่วมมือในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งในการออกแบบ และสร้างสาธารณูปโภค** เช่น อาคารเรียน สถาปัตยกรรมที่ทันสมัย สนามเด็กเล่น และระบบโครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศภายในโรงเรียน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน
๒. **ความร่วมมือด้านนวัตกรรมการศึกษา** ภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนานวัตกรรมและสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ตลอดจน การนำเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอนและ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้
๓. **ความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการทาง เศรษฐกิจ** ในส่วนนี้ภาคเอกชนและภาคสังคมมีศักยภาพที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะภาคเอกชนที่จะเป็นผู้กำหนดได้ว่าการศึกษาและ การอบรมทักษะการทำงานนั้นควรเป็นไปในทิศทางใดเพื่อจะสนอง ต่อความต้องการของภาคธุรกิจ อีกทั้งเครือข่ายทางธุรกิจและสังคม ของทั้งสองภาคส่วนยังช่วยเติมเต็มให้กับภาครัฐได้อย่างดี
๔. **ความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาสำหรับผู้ด้อย โอกาส** หลายครั้งที่ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม สุขภาพ และ ภูมิศาสตร์ เป็นอุปสรรคต่อโอกาสในการเข้าถึงการศึกษา ภาครัฐ ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาฝ่ายเดียวไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหา และลดความเหลื่อมล้ำของอุปสรรคเหล่านี้ได้ ความร่วมมือของ ทุกภาคส่วนจึงสำคัญมากที่จะส่งเสริมให้ทุกคนได้รับการศึกษา อย่างทั่วถึง

ความร่วมมือระหว่างนักวิจัยเพื่อส่งเสริมการสร้าง
ทรัพยากรมนุษย์และความมั่นคงของภูมิภาค

๒. โครงการความร่วมมือระหว่างโรตารีอินเตอร์
เนชันแนล บริษัทโคคา-โคล่า และหอการค้า
French-Malagasy การส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของเด็กในประเทศมาดากัสการ์นี้ มีเป้าหมายที่จะ
ให้การศึกษาแบบเร่งด่วนและเข้มข้นเป็นเวลา ๑๐ เดือน
ให้กับกลุ่มเป้าหมายคือเด็กที่ออกจากโรงเรียนก่อนเวลา
โดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบ Story-based learning
ผลการดำเนินงานของโครงการเป็นไปอย่างน่าพอใจ
หลังจากดำเนินการไป ๔๘ วัน ร้อยละ ๗๕ ของเด็กที่
เข้าร่วมในโครงการนี้เริ่มมีการคุ้นเคยกับการอ่าน เขียน
และคำนวณเพิ่มมากขึ้น และเด็กเล็กสามารถเข้าเรียน
ในระบบได้ก่อนครบเวลาโครงการ ตลอดโครงการมีเด็ก
ทั้งหมด ๔๔,๕๐๐ คนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ
ความร่วมมือนี้

๓. โครงการโรงเรียนมิตรภาพ (Friendly Schools)
ในประเทศอียิปต์ ร่วมมือกับมูลนิธิ Hans Christian
Andersen abc เด็กยากจน คือ เด็กกลุ่มแรกที่ต้อง
ออกจากโรงเรียน และยังเป็นกลุ่มแรกที่ต้องเข้าสู่ตลาด
แรงงานทั้ง ๆ ที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์และอาจกลายเป็นเด็ก
ข้างถนนหรือเหยื่อของการค้ามนุษย์ในที่สุด ประเทศ
อียิปต์มีเด็กอายุระหว่าง ๘-๑๕ ปี ถึง ๑.๖ ล้านคน
ที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน นอกจากนี้โครงการนี้
ยังได้รับความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการ
และ The World Food Programme (WFP)
ณ กรุงไคโรด้วย เด็กกลุ่มนี้จะได้รับการศึกษา
ที่ออกแบบมาพิเศษที่ตอบสนองต่อความต้องการ
เช่น การเรียนแบบคละชั้นเรียน เนื่องจากเด็ก
เหล่านี้จะมีอายุและเคยได้รับความรู้ในระดับชั้น

ที่ต่างกัน การคละชั้นเรียนจะช่วยให้เกิดการกระตุ้น
ในการเรียนรู้ได้ดีและเด็กจะรู้สึกประทับใจและ
ดูแลซึ่งกันและกัน ปัจจัยกระตุ้นการเข้าเรียนของเด็ก
คือ เด็กทุกคนที่เข้าชั้นเรียนจะได้รับประทานอาหาร
กลางวันและเสื้อผ้าสะอาดฟรี ในปี ๒๐๐๕ มีการจัดตั้ง
โรงเรียนมิตรภาพนี้ไปแล้วถึง ๒๒ โรง ในอียิปต์และ ๑๐
ใน ๒๒ โรงนั้นได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิ
และกิจกรรมที่คล้ายกันนี้กำลังขยายไปสู่อีกหลาย
ประเทศในแอฟริกา เช่น จอร์แดน ซูดาน

มิติด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี

๑. โครงการ Bridging the Digital Divide ร่วมมือ
กับบริษัท Microsoft บริษัท Microsoft ลงนาม
ความร่วมมือกับ UNESCO เป็นระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่
ปี ๒๐๐๔ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(ICT) เพื่อยกระดับการพัฒนาการศึกษา สังคมและ
เศรษฐกิจใน ๘ ขอบเขต ได้แก่ การศึกษาและ
การเรียนรู้, การเข้าถึงข้อมูลและการพัฒนาของชุมชน,
การปกป้องความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษา,
การสร้างขีดความสามารถและการเข้าถึงเทคโนโลยี,
การแลกเปลี่ยนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเพื่อการพัฒนา, พัฒนาฐานข้อมูลชุมชน
ออนไลน์ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและแชร์
ยุทธศาสตร์และความเชี่ยวชาญ

๒. โครงการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารในห้องเรียน (ICT in Classrooms) ร่วมมือ
กับบริษัท Intel Corporation เพื่อการเตรียมนัก
เรียนให้พร้อมต่อความต้องการในอนาคต บริษัท
Intel และ UNESCO ได้มีการลงนามความร่วมมือ
ร่วมกันในการผลิตหลักสูตรความรู้และทักษะด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพ
ครูและการนำ ICT ไปใช้ในห้องเรียน

ปัจจัยส่งเสริมให้โครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชนด้านการศึกษาประสบความสำเร็จ (World Bank, 2014; Latham, 2009)

ปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การพัฒนาการเรียนการสอน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาแนวทางการจัดการ และการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เป็นปัจจัยต้น ๆ ที่ควรพิจารณาสำหรับการวัดความสำเร็จด้านการศึกษาของโครงการความร่วมมือภาครัฐและเอกชน นอกจากความสำเร็จในการส่งเสริมการเรียนรู้แล้วนั้น ยังมีปัจจัยอื่นที่ควรพิจารณา ได้แก่

นอกจากนี้ ในหลายประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร เกาหลี สเปนและชิลี ได้มีการดำเนินการโครงการความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้ว จะเน้นการใช้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมขนส่ง โครงการท่าอากาศยาน โครงการด้านสถานศึกษา สถานพยาบาล เป็นต้น

ประเทศไทยแม้จะยังไม่มี ความชัดเจนทั้งในเชิงนโยบายและกรอบการดำเนินงาน แต่ในหลายภาคส่วนของภาคการศึกษาได้มีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้เห็นอยู่บ้าง โดยเฉพาะความร่วมมือที่เห็นได้ชัดเจนและดำเนินการมาได้เป็นระยะเวลา กว่า ๒๐ ปีแล้วคือ โครงการทวิภาคีของอาชีวศึกษา ที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ และพัฒนารูปแบบมาเรื่อย ๆ เพื่อผลิตกำลังคนที่มีความรู้และทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ณ ปัจจุบัน มีโครงการร่วมทุนภาครัฐและเอกชนระหว่างโรงเรียนอาชีวศึกษาและสถานประกอบการหลายโครงการ เช่น โครงการผลิตช่างปีโตรเคมีพันธุ์ใหม่ V-ChEPC (Vocational Chemical Engineering Practice College) เกิดจากความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) และมูลนิธิศึกษาพัฒนา กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปัจจุบันดำเนินการเข้าสู่ระยะที่ ๓ (๒๕๕๗-๒๕๕๙) แล้ว โดยทั้ง ๒ ระยะที่ผ่านมา นั้น ได้ผลิตนักศึกษามาแล้ว ๔ รุ่น จำนวน ๑๒๘ คนและทั้งหมด ๑๐๐% ได้เข้าทำงานในสถานประกอบการปิโตรเลียมและปิโตรเคมี และมีเงินเดือนขั้นต่ำ ๒๕,๐๐๐ บาท

๑. การบริหารจัดการโครงการ โดยเริ่มจากกรณีนโยบายที่ชัดเจน (Political commitment) รวมไปถึงโครงสร้างหน่วยงานที่สนับสนุนต่อการดำเนินโครงการ มีการกำหนดอำนาจ บทบาทและหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนอย่างชัดเจน

๒. ความต้องการในการลงทุนทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โครงการลงทุนที่เหมาะสมและเป็นที่สนใจของภาคเอกชน

๓. ความเป็นเจ้าของ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมและมีความเป็นเจ้าของในทุกขั้นตอนของการจัดการโครงการความร่วมมือ

๔. การประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญมากต่อการพัฒนาโครงการความร่วมมือ แม้ว่าจะเป็นการยากที่จะวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในภาคการศึกษา แต่หากมีกระบวนการประเมินผลที่ชัดเจนและรอบคอบ ก็จะทำให้พอประเมินผลกระทบได้ว่าควรจะพัฒนาต่ออย่างไร

๕. ความรับผิดชอบ ทุกภาคส่วนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการและดำเนินโครงการความร่วมมือ เพื่อการดำรงอยู่ของความเป็นเจ้าของ และการพัฒนาโครงการที่ดีขึ้นไปสู่ผลการดำเนินโครงการที่พึงประสงค์

เอกสารอ้างอิง

EC (European Commission). 2003. Guidelines for Successful Public-Private Partnerships. Directorate-General Regional Policy. European Commission. Brussels. http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/pppguide.htm.

EIB (European Investment Bank). 2004. The EIB's Role in Public-Private Partnerships (PPPs), European Investment Bank. Luxembourg. www.eib.org/Attachments/thematic/eib_ppp_en.pdf.

IMF (International Monetary Fund). 2004. Public-Private Partnerships, Fiscal Affairs Department. International Monetary Fund. Washington DC. www.imf.org/external/np/fad/2004/pifp/eng/031204.pdf.

Latham. 2009. Public-Private Partnerships in Education. EdInvest: The Information Portal for Global Developments in Private Education. International Finance Corporation. World Bank.

OECD. 2008. Public-Private Partnerships: In pursuit of risk sharing and value for money. OECD.

OECD. 2010. Dedicated Public-Private Partnership Units: A survey of institutional and governance structures. OECD

Osborne, 2000. Public-Private Partnerships: Theory and practice in international perspective. Routledge. London and New York

Pillay and Hearn. 2009. Public-Private Partnerships in ICT for Education. Digital Review of Asia Pacific 2009-2010.

UNESCO. 2006. UNESCO – Private Sector Partnerships: Making a Difference. UNESCO. France.

World Bank. 2014. Economics of Education. Retrieved from <http://www.worldbank.org/en/topic/education/brief/economics-of-education>

กุลกานต์ อรามทอง, 2553. การระดมทุนในรูปแบบ Public Private Partnerships (PPPs). วารสารหนังสือสารณะ. สำนักงานบริหารหนังสือสารณะ.

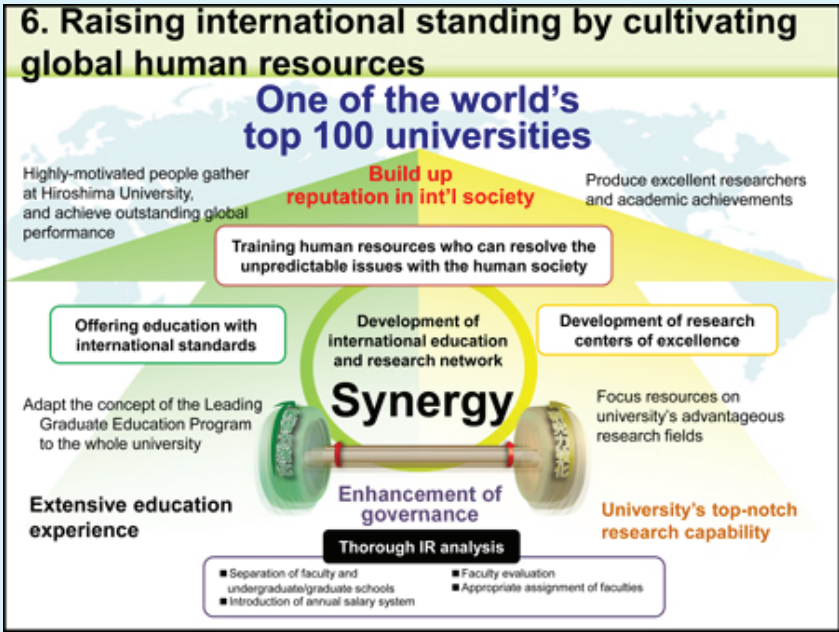

บทความ ๒
ภัทมนิตา พันธุมเสน และ
รศ.ดร.ทาคาโยชิ มากิ

โครงการท้าทายของญี่ปุ่น “มหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลบอล” ตั้งเป้าเพิ่มมหาวิทยาลัย Top 100 ของโลก

ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ นายกรัฐมนตรีชินโสะ อาเบะ ของญี่ปุ่นได้ประกาศนโยบายทางการศึกษาที่ท้าทายในโครงการที่มีชื่อว่า “โครงการมหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลบอล” (Super Global Universities) หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Top Global University Project” โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลักดันให้มหาวิทยาลัยชั้นนำของญี่ปุ่นติดอันดับมหาวิทยาลัย Top 100 ของโลก และสามารถพัฒนาศักยภาพให้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

มหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลบอล เป็นโครงการระยะ ๑๐ ปี (ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๖) ซึ่งได้เริ่มแล้วตั้งแต่ปีที่ผ่านมา ญี่ปุ่นตั้งงบประมาณทั้งโครงการไว้จำนวน ๗,๗๐๐ ล้านเยน (ประมาณ ๒,๐๔๘ ล้านบาท) มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๓๗ แห่ง จากทั้งหมด ๗๗๘ มหาวิทยาลัย จัดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. ประเภทเอ (Type A) มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการประเภทนี้ต้องมุ่งเน้นเป้าหมายที่จะยกระดับคุณภาพให้เป็นมหาวิทยาลัย Top 100 ของโลก โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้จำนวน ๔๒๐ ล้านเยนต่อปี มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการ ๑๓ แห่ง อาทิ มหาวิทยาลัยโตเกียว มหาวิทยาลัยเกียวโต มหาวิทยาลัยโอซากา มหาวิทยาลัยโตโฮกุ และมหาวิทยาลัยฮิโรชิมา เป็นต้น และมหาวิทยาลัยเอกชน ๒ แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเคโอและมหาวิทยาลัยวาเซดะ

๒. ประเภทบี (Type B) มหาวิทยาลัยประเภทนี้ต้องสร้างนวัตกรรมที่สามารถจะนำสังคมญี่ปุ่นให้เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์บนพื้นฐานของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐจะจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๗๐ ล้านเยนต่อปี มีมหาวิทยาลัยเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๔ แห่งของรัฐ อาทิ มหาวิทยาลัยชิบะ มหาวิทยาลัยโอokayามะ มหาวิทยาลัยคумаโมโตะ ของเอกชน อาทิ มหาวิทยาลัยเมจิ และมหาวิทยาลัยริทซึเมกัง เป็นต้น

ทั้งนี้ นายกฯ อาเบะได้ตั้งเป้าหมายให้มหาวิทยาลัยชั้นนำของรัฐจำนวน ๘ แห่งโดยจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติเข้าไปสอนให้ได้จำนวน ๑,๕๐๐ คนภายใน ๓ ปีจากนี้ และยังคงกล่าวว่า จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เพิ่มขึ้นจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จได้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม การกีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (MEXT) ฮากุบุน ชิโมมูระ กล่าวว่า มหาวิทยาลัยของญี่ปุ่นจะต้องเปิดตัวก้าวสู่ตลาดการศึกษาของโลก เช่น การจัดทำหลักสูตรที่สอนด้วยภาษาอังกฤษ การจ้างอาจารย์ชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เข้าไปสอน การสนับสนุนอาจารย์และนักศึกษาไปศึกษาต่อต่างประเทศ การคัดเลือกและให้ทุนนักศึกษาที่เรียนเก่งจากทั่วโลกเข้าไปศึกษาในญี่ปุ่น การสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยญี่ปุ่นจัดทำโครงการเรียนหลักสูตรร่วมกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ โดยเฉพาะในเอเชียตะวันออก เช่น มหาวิทยาลัยในจีน เกาหลีใต้ และแม้แต่ประเทศไทย เป็นต้น

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยทั้ง ๓๗ แห่งต่างนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยวางแผนและจัดทำโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงการศึกษาฯ ประการสำคัญมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งอาจมีจุดมุ่งเน้นบริบท ความต้องการและความเหมาะสมที่แตกต่างกันออกไปบ้าง แต่ต้องดำเนินการให้

เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของโครงการดังกล่าว

ดังตัวอย่างมหาวิทยาลัยอิโรชิมา หนึ่งในมหาวิทยาลัยของรัฐที่เข้าร่วมโครงการประเภทเอ ได้วางแผนระยะ ๑๐ ปีไว้แล้ว โดยศึกษาความสำเร็จในอดีตกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จในอนาคต แผนสำคัญที่จะต้องดำเนินงานมีดังนี้

๑. ดึงดูดนักศึกษาต่างชาติเข้าไปเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ คือ จากปี ๒๕๕๖ มีนักศึกษาต่างชาติอยู่แล้วจำนวน ๑,๖๗๘ คน จาก ๖๙ ประเทศทั่วโลก ถือว่า มากเป็นอันดับที่ ๒๑ ของญี่ปุ่น จะเพิ่มเป็น ๓,๖๐๐ คน ใน ปี ๒๕๖๖ โดยเน้นนักศึกษาจากประเทศในอาเซียนเป็นพิเศษ ส่วนอาจารย์ชาวต่างชาติจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๓ คือ จากจำนวน ๔๓๙ คนในปี ๒๕๕๖ จะเพิ่มเป็น ๙๐๑ คน ในปี ๒๕๖๖ ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยได้เปิดศูนย์การวิจัยแบบประจำที่ปักกิ่งเพื่อส่งเสริมมิตรภาพทางวิชาการ แลกเปลี่ยนอาจารย์ชาวจีนกับญี่ปุ่น ดึงดูดนักศึกษาจีนที่เรียนเก่งไปเรียนที่มหาวิทยาลัยอิโรชิมา สนับสนุนนักศึกษาญี่ปุ่นไปเรียนที่จีน และแลกเปลี่ยนข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับวัฒนธรรม อีกทั้งมีการจัดตั้งศูนย์การวิจัยแบบชั่วคราวในช่วงที่มีการจัดประชุมสัมมนาอีก ๗ ประเทศ ซึ่งประสบความสำเร็จมาแล้ว จึงมีเป้าหมายที่จะปรับให้ทุกศูนย์เป็นศูนย์การวิจัยแบบประจำทั้งหมดและเปิดเพิ่มอีก ๒ ประเทศ รวมเป็น ๑๐ ประเทศให้ได้ในอนาคต

๒. จัดระบบการศึกษาที่เอื้อให้นักศึกษาเข้าถึงระดับนานาชาติ จากที่เคยสนับสนุนนักศึกษาให้ไปนำเสนองานวิจัยในที่ประชุมนานาชาติ ก็เพิ่มโครงการทำวิจัยร่วมและ/หรือฝึกงานที่ต่างประเทศ เปิดสอนทางออนไลน์โดยนักวิชาการระดับโลก ขยายวิทยาเขตโดยการศึกษาผ่านดาวเทียม เช่น บัณฑิตวิทยาลัย

พันธมิตรหลักสูตรนานาชาติที่กัมพูชา และจัดทำหลักสูตรปริญญาร่วม(Joint Degree) กับมหาวิทยาลัยบาเซโลนา ประเทศสเปน และมหาวิทยาลัยมิลานของอิตาลี สนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยฮิโรชิมา แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้ได้ ร้อยละ ๑๐๐ และเพิ่มจำนวนวิชาที่สอนด้วยภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัย จาก ๓๙๗ วิชา เป็น ๓,๓๕๗ วิชา

๓. เพิ่มมาตรฐานการศึกษาระดับนานาชาติ เช่น ผลิตนักศึกษาด้านนิติศาสตร์ จาก ๔,๒๓๙ คน เป็น ๘,๐๐๐ คน และนักศึกษาปริญญาเอกจาก ๓๗๖ คน เป็น ๑,๑๐๐ คน มหาวิทยาลัยวางแผนที่จะสร้างความเข้มแข็งในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยนอกจากที่เคยยึดรูปแบบ QAA(Quality Assurance Agency for Higher Education) ของอังกฤษแล้วยังขยายการประกันคุณภาพร่วมกับโครงการ SERU(Student Experience in the Research University) ของมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาอีกด้วย

๔. พัฒนามหาวิทยาลัยฮิโรชิมาให้เป็นศูนย์แห่งความเป็นเลิศด้านการวิจัย โดยเพิ่มรายงานการวิจัยที่ตีพิมพ์จาก ๑,๗๒๖ เรื่อง เป็น ๕,๔๐๐ เรื่อง ซึ่งได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสารที่ได้รับการจัดอันดับต้น ๆ ของการจัดอันดับวารสาร SCI ของทอมสัน รอยเตอร์

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะขอรับทุนสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพิ่มจาก ๙.๒๗ ล้านเยน เป็น ๒๗ ล้านเยน อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐบาลพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตย มีนโยบายที่จะพัฒนาการอุดมศึกษา

มาแล้วในโครงการ“Global 30” เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาต่างชาติเข้าไปศึกษาในมหาวิทยาลัยของญี่ปุ่น และโครงการ “มหาวิทยาลัยวิจัย” (Research University) ซึ่งมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินการไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่ทันถึงเป้าหมายรัฐบาลอาเบะ สมัยที่สองก็ได้ประกาศโครงการมหาวิทยาลัยซูเปอร์โกลเบิลมาต่อกี่ย้าให้ญี่ปุ่นต้องเร่งยกระดับมหาวิทยาลัยให้ขึ้นชั้นเทียบเคียงกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก

อันที่จริงมีมหาวิทยาลัยของญี่ปุ่นบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยโตเกียว มหาวิทยาลัยเกียวโต ติดอันดับ Top 100 ของสถาบันจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของโลก เช่น Times Higher Education (THE) โดยเฉพาะอย่างยิ่งล่าสุดการจัดอันดับของสถาบัน QS ญี่ปุ่น ติดอันดับ Top 100 ถึง ๕ แห่ง คือ นอกจาก ๒ มหาวิทยาลัยข้างต้น ยังมีมหาวิทยาลัยโอซากา สถาบันเทคโนโลยีแห่งโตเกียว และมหาวิทยาลัยโตโฮกุติดอันดับ แต่ญี่ปุ่นมองว่ายังไม่เพียงพอต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของญี่ปุ่นให้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

รัฐบาลญี่ปุ่นจึงตั้งเป้ากระตุ้นการปฏิรูปการอุดมศึกษาค่อนข้างแรง แต่จะสำเร็จหรือไม่แค่ไหนเพียงใด คงต้องติดตามดูกันต่อไป

จากรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ สู่...**รัฐบาลดิจิทัล**

ในหลายปีที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐได้รับการวางนโยบายให้ดำเนินงานในรูปแบบของรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และในปัจจุบันก็มีการผลักดันสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจแห่งอนาคต (Digital Economy) แต่มีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ยังสงสัยว่ารัฐบาลดิจิทัลคืออะไร ต้องเตรียมตัวอย่างไรเพื่อการก้าวสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ดังนั้นจึงขอแนะนำเสนอสาระที่น่าสนใจของรัฐบาลดิจิทัลดังต่อไปนี้

คำจำกัดความที่เกี่ยวข้อง

รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต เพื่อยกระดับการให้บริการของภาครัฐ

รัฐบาลดิจิทัล คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์สูงสุดให้แก่สังคมบนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่นำโดยภาครัฐ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ขับเคลื่อนประเทศ ทำให้ทุกภาคส่วนทำงานร่วมกันและมีส่วนร่วมลดขั้นตอน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน สร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ของภาคเอกชนด้วยข้อมูลเปิดของภาครัฐ ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงานของภาครัฐ นำไปสู่รัฐบาลที่ตรวจสอบได้และโปร่งใส

เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) คือ เศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมและการจ้างงานที่เพิ่มมากขึ้น

กรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้นำเสนอกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมไว้ดังนี้คือ

๑. โครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ (Hard Infrastructure) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ศูนย์ข้อมูล โครงข่ายสื่อสารระหว่างประเทศ การจัดการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมและการสื่อสารผ่านดาวเทียมให้มีเสถียรภาพและครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้ภาคธุรกิจและประชาชนใช้งานได้ทั่วถึง

๒. โครงสร้างพื้นฐานด้านการบริการ (Service Infrastructure) พัฒนาประสิทธิภาพของบริการภาครัฐ เช่น บริการด้านโลจิสติกส์ สนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมด้านการบริการข้อมูล เพื่อกระตุ้นการลงทุนภาคธุรกิจ

๓. โครงสร้างพื้นฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเชื่อมั่น (Soft Infrastructure) พัฒนามาตรฐานกฎระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน การพาณิชย์ และการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และการบริการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจกรรม

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy Promotion) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือเพื่อการประกอบกิจการการพาณิชย์ การสร้างนวัตกรรม และการให้บริการข้อมูล เพื่อสร้างคุณค่าของสินค้าและบริการ

๕. สังคมดิจิทัล (Digital Society) พัฒนาประชาชนให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้วยการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การสร้างห้องสมุดดิจิทัล เมืองดิจิทัล ทำให้เกิดความรู้เท่าทันสื่อ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยที่ดีอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อร่วมคิด ร่วมพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

จากกรอบยุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าวข้างต้น ได้มีนวัตกรรม กิจกรรม และบริการใหม่ที่เกิดขึ้นอีกหลากหลาย ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอื่น ๆ ดังนี้

- ศูนย์อินเทอร์เน็ตโรงเรียนชายขอบ คือ ศูนย์อินเทอร์เน็ตที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนชายขอบ ยากจน ห่างไกล ทุรกันดาร และให้บริการอินเทอร์เน็ตทั้งแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป โดยที่โรงเรียนเหล่านี้ อาจจะมีหรือไม่มีระบบไฟฟ้าเข้าถึง โดยมีระบบอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วในการเชื่อมต่อไม่น้อยกว่า 2 Mbps โดยเทคโนโลยีที่ใช้จะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพื้นที่ โดยอาจจะใช้ Rural Broadband Wireless สำหรับพื้นที่ ห่างไกล ทุรกันดาร และสามารถติดตั้งระบบโทรศัพท์มือถือผ่านระบบ 3G 4G ได้อีกด้วย

- ระบบการผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ คือ ระบบการผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์แบบผสมผสาน (PV Hybrid) พร้อมติดตั้งระบบตรวจวัดข้อมูลหรือสังเกตการณ์ระยะไกล เพื่อสนับสนุนระบบเทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการศึกษา

- ระบบการเรียน

ออนไลน์ e-Learning คือ ระบบที่มีทั้งเนื้อหา (Content) และแพลตฟอร์ม (Platform) ที่เหมาะสมกับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ รวมไปถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน

- Digital Content คือ เนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตัวอย่างเช่น เนื้อหาด้านการศึกษาทั้งในและนอกระบบ เกษตรกรรม อาชีพ สุขภาพ บริการภาครัฐ สิทธิหน้าที่พลเมือง ภาษาไทย โดยผสมผสานระหว่างเนื้อหาที่รัฐจัดให้และเนื้อหาที่ชุมชนร่วมพัฒนาขึ้น โดยที่จะส่งเสริมให้เนื้อหาเหล่านี้ได้รับการพัฒนาตามหลักการ Universal Design สำหรับการเข้าถึงของผู้พิการ (ทางสายตา การได้ยิน) ด้วย

- ระบบ Massive Open Online Course (MOOC) สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ ระบบ e-Learning ขนาดใหญ่ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเนื้อหาสาระที่ตนสนใจ โดยจะเน้นสาระที่เกี่ยวกับทักษะอาชีพต่าง ๆ

- ห้องเรียนอัจฉริยะสำหรับโรงเรียนที่มีความพร้อมสูง คือ การทำห้องเรียนซึ่งประกอบด้วย การเชื่อมต่อ broadband ความเร็วสูงมาก อุปกรณ์การเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (notebook, tablet) สำหรับครูและนักเรียนทุกคน ระบบการเรียนแบบ Interactive e-Learning ระบบการทดสอบ e-Testing ที่มีมาตรฐาน Digital Content เพื่อการศึกษาที่ครบทุกวิชาและระดับชั้น บุคลากรครูที่ผ่านการอบรมการสอนในรูปแบบ e-Learning เป็นต้น

• Digital Archive คือ การจัดทำคลังข้อมูล/ ความรู้ดิจิทัล โดยจะต้องมีแผนการแปลงข้อมูลประเภทต่าง ๆ เพื่อจัดเข้าคลังข้อมูล/ ความรู้ และทยอยแปลงข้อมูลเข้าระบบ เช่น แปลงข้อมูลองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมเป็นดิจิทัลเพื่ออนุรักษ์และส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย หรือข้อมูลเก่าของหน่วยงานภาครัฐให้อยู่ในรูปดิจิทัลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บ ป้องกันข้อมูลสูญหาย ความสะดวกในการใช้งาน และการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

• Digital Library คือ ห้องสมุดดิจิทัลที่รวบรวมความรู้ทุกประเภทและทำการเชื่อมโยงห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์กับห้องสมุดแบบเดิมของทั้งภาครัฐ สถานศึกษาและเอกชน

• Digital Museum คือ พิพิธภัณฑ์ดิจิทัลที่รวบรวมองค์ความรู้ของชาติ และความรู้ท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการให้บริการประชาชน และประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในวงกว้าง

• Digital City คือ การประยุกต์ใช้และบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย เพื่อลดการใช้พลังงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนและเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยมี Smart Grid เป็นโครงข่ายไฟฟ้าที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารมาบริหารจัดการควบคุมการผลิต ส่งและจ่ายพลังงานไฟฟ้า สามารถรองรับการเชื่อมต่อระบบไฟฟ้าจากแหล่งพลังงานทางเลือกที่สะอาดที่กระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งให้บริการกับผู้เชื่อมต่อกับโครงข่ายผ่านมิเตอร์อัจฉริยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคง ปลอดภัย เชื่อถือได้ มีคุณภาพไฟฟ้าได้มาตรฐานสากล และมี Smart Service สำหรับการเดินทางเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางและเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง อาทิเช่น การรายงานสภาพจราจรและตารางการเดินทางสาธารณะแบบออนไลน์ การใช้ GPS บริหารจัดการแท็กซี่ ป้ายดำ การควบคุมไฟจราจร เป็นต้น

เหล่านี้คือสิ่งใหม่ ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในสังคมไทยในอนาคตอันใกล้นี้ นำเสนอมาเพื่อให้ท่านเกิดความคุ้นเคย อย่างน้อยก็เพื่อเป็นการเตรียมตัวที่ดี เพื่อก้าวต่อไปอย่างมั่นคงของรัฐบาลดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจแห่งอนาคต

เลขาธิการสภาการศึกษา แลกง้าวแนวทาง ขับเคลื่อนโครงการ “ครูทายาท”

เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เลขาธิการสภาการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รตะนานุกูล) แลกง้าว ความคืบหน้า การดำเนินการโครงการ “ครูทายาท” ณ ห้องประชุมภุชงค์ เพงศรี ซึ่งได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนเข้าร่วมรับฟังการแลกเปลี่ยน อย่างคับคั่ง

วารสารการศึกษาไทย

THAILAND EDUCATION JOURNAL

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๔๔/๒๐ ถนนสุขุโทยัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๖๖๘ ๗๑๒๓ ต่อ ๑๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๐๐๘๓ www.onec.go.th

